

LATVIJAS REPUBLIKA
DAUGAVPILS PILSĒTAS DOME

Reģ. Nr. 90000077325, K. Valdemāra iela 1, Daugavpils, LV-5401, tālrunis 65404344, 65404365, fakss 65421941
e-pasts: info@daugavpils.lv www.daugavpils.lv

L Ē M U M S

Daugavpilī

2021.gada 27.maijā

Nr.324
(prot.Nr.21, 29.§)

**Par pārskata ziņojuma par Daugavpils pilsētas bāriņtiesas
darbību 2020.gadā saskaņošanu**

Pamatojoties uz likuma "Par pašvaldībām" 21.panta pirmās daļas 27.punktu, Bāriņtiesu likuma 5.panta ceturto daļu, kas nosaka, ka bāriņtiesa ne retāk kā reizi gadā sniedz pārskata ziņojumu par savu darbību un pārskata ziņojums ir publicējams pašvaldības mājas lapā, atklāti balsojot, atklāti balsojot: PAR – 14 (A.Broks, J.Dukšinskis, R.Eigims, A.Elksniņš, A.Gržibovskis, L.Jankovska, R.Joksts, I.Kokina, V.Kononovs, N.Kožanova, J.Lāčplēsis, I.Prelatovs, H.Soldatjonoka, A.Zdanovskis), PRET – nav, ATTURAS – nav, **Daugavpils pilsētas dome nolemj:**

Saskaņot pārskata ziņojumu par Daugavpils pilsētas bāriņtiesas darbību 2020.gadā.

Pielikumā: Pārskata ziņojums par Daugavpils pilsētas bāriņtiesas darbību 2020.gadā.

Domes priekšsēdētājs

I. Prelatovs

DAUGAVPILS
IR ĢIMENE

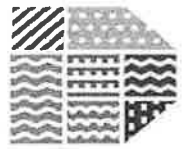
SASKAŅOTS:

ar Daugavpils pilsētas domes

2021. gada 17. maija

lēmumu Nr. 324

Pārskata ziņojums par Daugavpils pilsētas bāriņtiesas darbību 2020. gadā

Informācija par bāriņtiesas sastāvu 2020. gadā

Daugavpils pilsētas bāriņtiesa (turpmāk- bāriņtiesa) ir pašvaldības izveidota aizbildnības un aizgādības iestāde, kurā 2020. gadā strādāja 14 darbinieki: bāriņtiesas priekšsēdētāja, bāriņtiesas priekšsēdētājas vietniece, 9 bāriņtiesas locekļi, sekretāre- lietvede, bāriņtiesas sēžu sekretāre un arhivists.

Divpadsmit darbiniekiem ir otrā līmeņa augstākā izglītība, no tiem septiņiem darbiniekiem ir divas augstākās izglītības, tai skaitā pieciem darbiniekiem ir maģistra grādi (1- sociālajā darbā, 1- pedagogijā, 1- sabiedrības un iestāžu vadībā, 2- tiesību zinātnēs).

Bāriņtiesa savā darbībā pamatojas uz normatīvajiem aktiem un publisko tiesību principiem. Bāriņtiesai jāveic nepieciešamās darbības un jānodrošina, lai ikviens bērns un persona ar ierobežotu rīcībspēju tiktu pasargāta no tiesību pārkāpumiem.

KVANTITATĪVIE RĀDĪTĀJI

	2017.	2018.	2019.	2020.
Bāriņtiesas lietvedībā esošo aktīvo lietu skaits	1502	1572	1691	1489
Pārskata gada laikā ierosināto lietu skaits	293	253	258	229
Pieņemto lēmumu skaits	634	562	671	595
Sarakste ar juridiskām un fiziskām personām: nosūtītās vēstules	6354	6691	7807	7926
Sarakste ar juridiskām un fiziskām personām: saņemtās vēstules/iesniegumi	5078	5326	5778	6064
Piedalīšanās visu instanču tiesās civillietās, krimināllietās un administratīvajās lietās	349	286	293	283
Atceltie bāriņtiesas lēmumi	0	0	0	0

Atsevišķu kategoriju lietas**AIZGĀDĪBAS TIESĪBU PĀRTRAUKŠANA UN ATJAUNOŠANA**

	2017.	2018.	2019.	2020.
PĀRTAUKTAS Vecāku skaits	51	39	31	38
Bērnu skaits	68	54	44	46
ATJAUNOTAS Vecāku skaits	14	13	13	15
Bērnu skaits	19	18	19	22

Situācijas apraksts:

2019. gadā salīdzinājumā ar 2017. gadu un 2018. gadu bija samazinājies personu (vecāku) skaits, kuriem tika pārtrauktas bērnu aizgādības tiesības. 2018. gadā mūsu pašvaldībā ieviestā atbalsta programma „Sociālās rehabilitācijas, atbalsta un konsultatīvās programma ģimenēm ar bērniem krīzes situācijā, audžuģimenēm, aizbildņiem un adoptētājiem” būtiski samazināja ģimeņu skaitu, kur bērniem bija jānodrošina droša vide ārpusģimenē. Taču ņemot vērā Covid 19 pandēmiju un ārkārtējo situāciju, pakalpojumi augsta sociālā riska ģimenēm 2020. gadā bija pieejami daļēji vai attālināti, kas radīja bērnu nonākšanas ārpusģimenē skaita nelielu pieaugumu. Arī Valsts policija biežāk nekā iepriekšējā gadā ziņoja par emocionālās un fiziskās vardarbības gadījumiem ģimenēs, kā rezultātā bāriņtiesai bija jāpieņem lēmumi par aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākiem.

Atsevišķu kategoriju lietas
Bērnu ārpusģimenes aprūpe kopā

	2017.	2018.	2019.	2020.
Kopā, tai skaitā:	290	279	263	252
Atrodas audžuģimenēs	43	51	71	73
Atrodas aizbildnībā	188	178	164	153
Atrodas aprūpes iestādēs	59	50	28	26

2017. gadā kopā ārpusģimenes aprūpē: 325 bērni

2018. gadā kopā ārpusģimenes aprūpē: 279 bērni (par 46 bērniem mazāk)

2019. gadā kopā ārpusģimenes aprūpē: 263 bērni (par 16 bērniem mazāk)

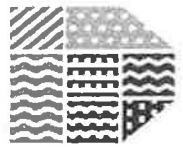
2020. gadā kopā ārpusģimenes aprūpē: 252 bērni (par 11 bērniem mazāk)

Atsevišķu kategoriju lietas

Iemesli bērnu ārpusģimenes aprūpei 2020. gadā

	Pārtrauktas aizgādības tiesības vecākiem	Pēc vecāku lūguma (slimības dēļ)	Nepilngadīgi vecāki	Domstarpības ar vecākiem	Sakarā ar vecāka nāvi
Audzģimēnē ievietoti	18	-	-	-	1
Aizbildnībā	18	1	1	-	2
Iestādē	10	-	-	-	-

Kopā: ārpusģimenes aprūpe 2020. gadā nodrošināta 51 bērnam.

Atsevišķu kategoriju lietas

DI īstenošana - ārpusģimenes aprūpe 2020. gadā

	2017.	2018.	2019.	2020.
Audžuģimeņu skaits mūsu pašvaldībā	11	12	19	23
Bērnu skaits audžuģimenēs kopā	43	51	71	73

Situācijas apraksts:

Uz doto brīdi Latvijā tiek īstenota deinstitucionalizācijas (turpmāk-DI) politika, kā arī kampaņas un projekti, kuru mērķis ir nodrošināt bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem ārpusģimenes aprūpi ģimeniskā vidē - pie aizbildņa vai audžuģimenē, nevis bērnu aprūpes iestādē.

Daugavpils pilsētas pašvaldība aktīvi iesaistās visos projektos saistībā ar DI īstenošanu, ir pieņemti saistošie noteikumi par esošo pabalstu palielināšanu un jaunu pabalstu ieviešanu audžuģimenēm.

2020. gada nogalē audžuģimenēs ievietoti 73 bērni. Daugavpils pilsētas pašvaldības audžuģimenēs- 23, tajās kopā dzīvo 34 bērni, no kuriem 14 bērni ir Daugavpils pašvaldības bērni, bet 20 no citām pašvaldībām. Citās pašvaldībās funkcionējošajās audžuģimenēs dzīvo 39 Daugavpils pašvaldības bērni.

Audžuģimeņu skaits pēdējo triju gadu laikā mūsu pašvaldībā ir divkāršojies, taču joprojām to skaits nav pietiekams, tāpēc bāriņtiesa izmanto citu pašvaldību audžuģimeņu resursus.

Atsevišķu kategoriju lietas

Adopcija

	2017.	2018.	2019.	2020.
Adoptētāju skaits Personas	25	23	11	4
Atzīts, ka adopcija atbilst bērna interesēm	11 7-audzģimenē 2-aizbildnībā 1-institūcijā 1-otrs laulātais adoptē	16 5-audzģimenē 3-institūcijā 8-otrs laulātais adoptē	7 2-audzģimenē 1-aizbildnībā 2-institūcijā 2-otrs laulātais adoptē	4 0-audzģimenē 2-aizbildnībā 2-institūcijā 0-otrs laulātais adoptē
Adoptēto bērnu skaits (no ārpusģimenes uz ārvalstīm)	9	2	0	0

Situācijas apraksts:

2018. gada 8. novembrī stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr.667 „Adopcijas kārtība”, kuri paredz, ka ārvalstu iedzīvotājs var adoptēt dzīvesbiedra bērnu, bērnu, ar kuru ir radnieciski sakari, kā arī bērnu, kurš uzturas institūcijā. Taču ārzemnieks vairs nevar adoptēt bērnu no audzģimenes.

Atsevišķu kategoriju lietas

Aizgādnībā esošās personas un aizgādņi

	2017.	2018.	2019.	2020.
Personas, kurām ierobežota rīcībspēja kopā	255	268	294	296
Personas, kurām ierobežota rīcībspēja 2020. gadā	27	32	59	47
Aizgādņi	244	254	281	271

Situācijas apraksts:

Aizgādņi, kurus saista radniecība ar personu, kurai ierobežota rīcībspēja – ir 247.

Aizgādņi, kurus nesaista radniecība ar personu, kurai ierobežota rīcībspēja – ir 24, no tiem 3 ir sociālie darbinieki, strādājošie Daugavpils pilsētas pašvaldības iestādē „Sociālais dienests”, Daugavpils pensionāru sociālās apkalpošanas teritoriālajā centrā un Valsts sociālās aprūpes centrā "Latgale" filiālē "Mēmele".

Atsevišķu kategoriju lietas

Mantisko tiesību un interešu nodrošināšana

	2017.	2018.	2019.	2020.
Lēmumi par bērnu un personu ar ierobežotu rīcībspēju mantisko tiesību un interešu nodrošināšanu	88	81	110	112

Bāriņtiesa, aizstāvot bērna mantiskās intereses Civillikumā paredzētajos gadījumos:

1. lemj par atļauju pieņemt vai atraidīt bērna vārdā viņam piekritušo mantojumu;
2. lemj par bērnam piederošās mantas pārdošanu par tirgus vērtību vai izsolē;
3. lemj par mantojuma sadalīšanu, bērna mantas (ja tās vērtība nepārsniedz 14 000 euro) atsavināšanu, ieķīlāšanu vai apgrūtināšanu ar citām lietu tiesībām;
4. lemj par bērnam piederošā nekustamā īpašuma (ja tā vērtība pārsniedz 14 000 euro) atsavināšanas, ieķīlāšanas vai apgrūtināšanas ar citām lietu tiesībām lietderīgumu;
5. lemj par īpašuma iegūšanu bērnam;
6. ieceļ aizbildni tiesisku darījumu noslēgšanai starp bērnu un vecākiem;
7. lemj par mantojuma pārvaldīšanas un lietošanas tiesību atņemšanu, ja pārdzīvojušais laulātais bērnam piekritušo mantojumu pārvalda vai lieto nekārtīgi;
8. lemj par vecāka atstādināšanu no bērna mantas pārvaldības, ja vecāks pārvalda bērna mantu neatbilstoši bērna interesēm;
9. veic citus bērna mantisko tiesību aizsardzības pasākumus.

Atsevišķu kategoriju lietas
Nepilngadīgie ārzemnieki

	2017.	2018.	2019.	2020.
Bērnu skaits, kuru intereses pārstāvēja bāriņtiesa	14	12	8	0

Situācijas apraksts.

Saskaņā ar Patvēruma likuma 6. panta piekto daļu, nepilngadīgo personu bez pavadības (kas vēlas saņemt bēgļa vai alternatīvo statusu Latvijā) personiskajās un mantiskajās attiecībās patvēruma procedūras laikā pārstāv bāriņtiesa vai tās iecelts aizbildnis, vai bērnu aprūpes iestādes vadītājs.

Saskaņā ar Imigrācijas likuma 50.⁸ panta otro daļu izraidīšanas procedūras laikā nepilngadīgu ārzemnieku, kurš ir bez vecāka vai viņa likumiskā pārstāvja pavadības, personiskajās un mantiskajās attiecībās pārstāv bāriņtiesa vai tās iecelts aizbildnis, vai bērnu aprūpes iestādes vadītājs.

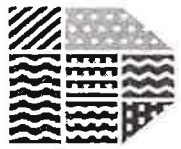
2020. gadā sakarā Covid 19 pandēmiju un ārkārtējo situāciju nepilngadīgas personas bez pavadības konstatētas un pārstāvētas netika.

Pārējie lēmumi 2020. gadā

Lietu kategorijas	2017.	2018.	2019.	2020.
Lēmumi par bērna vārda, uzvārda vai tautības ieraksta maiņu	7	6	8	2
Atzinumi tiesai strīdos par aizgādības, saskarsmes tiesības īstenošanu	23	26	25	24
Lēmumi par pabalstu, pensijas pārtraukšana un piešķiršana	17	13	16	12
Lēmumi par nodokļu atvieglojumu pārtraukšanu/piešķiršanu	10	7	5	4
Lēmumi par viesģimenes statusa piešķiršanu/atņemšanu/izbeigšanu	1	7	15	2

Sadarbība un 2020. gadā īstenotās aktivitātes

- Bāriņtiesa regulāri sniedz priekšlikumus Latvijas Pašvaldību savienībai u.c. saistībā ar likumprojektu izstrādi, normatīvo aktu grozījumiem.
- Bāriņtiesa 2020. gadā aktīvi piedalījās Bērnu aizsardzības sadarbības grupā.
- Nodrošināta maksimāli lielākam bez vecāku gādības palikušo bērnu skaitam iespēja dzīvot ģimeniskā vidē - audžuģimenē - 73, pie aizbildņiem - 153.
- Institūcijās ievietoto bērnu skaits samazināts līdz - 26, no kuriem 20 „Priedīte”, 6 - „Kalkūni”.
- Bāriņtiesa iesaistījās audžuģimeņu pieauguma mūsu pašvaldībā veicināšanā. Mūsu pašvaldībā audžuģimeņu skaits pēdējo triju gadu laikā divkāršojies: 12-2018. gadā līdz 19-2019. gadā, 23-2020. gadā.
- Bāriņtiesa aktīvi sadarbojās gan ar Tieslietu ministriju, gan pa tiešo ar ārvalstu sociālo dienestu speciālistiem un tiesām (gadījumi, kad vecākiem rodas problēmas ar bērnu audzināšanu ārvalstīs un gadījumi, kad vecāki viens no otra nolaupta bērnus un pārvieto uz citu valsti, vai no citas valsts uz Latviju).
- 2020. gadā Bāriņtiesa sniedza Domei priekšlikumus par personām ar ierobežotu rīcībspēju iecelto aizgādņu atbalstu.
- Bāriņtiesa turpina aktīvi iesaistīties visos pasākumos saistībā ar bērnu, ģimeņu un personu ar ierobežotu rīcībspēju tiesību un interešu aizsardzību un nodrošināšanu, sadarbojas ar nevalstiskām organizācijām - Nodibinājums „Sociālā atbalsta un izglītības fonds, Fonds «PLECS», LATVIJAS SARKANAIS KRUSTS, Muna Sāta, SOS bērnu ciemati, u.c.

**Bāriņtiesas sniegtie bezmaksas pakalpojumi un juridiskā
palīdzība iedzīvotājiem 2020. gadā**
(papildus normatīvajos aktos norādītajām funkcijām)

- Bāriņtiesas sniedza iedzīvotājiem palīdzību pieteikumu par adopcijas apstiprināšanu sastādīšanā.
- Bāriņtiesas sniedza iedzīvotājiem palīdzību pieteikumu par personas rīcībspējas ierobežošanu sastādīšanā.
- Bāriņtiesas sniedza iedzīvotājiem palīdzību uzturlīdzekļu pieprasīšanas no Uzturlīdzekļu garantiju fonda jautājumos.

Ar cieņu, bāriņtiesas priekšsēdētāja Elita Praņevska